

Forfatter: Brorson, Hans Adolph

Titel: Udrag fra Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956

Citation: Brorson, Hans Adolph: "Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956", i Brorson, Hans Adolph: *Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956*, 1951-56, s. 475. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brorson03grval-shoot-idm140139954854400/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956

7) I superlativ rettes *-ste* til *-este* 134 141 ofl., jf. nr. 287.3.8; men *menniske* bevares. I bestemt form ændres *himlen* til *Himmelen* 170 ofl.

8) *ek* for *k* i ind- og udlyd ændres både i prædiken og digte konsekvent til *k(k)*. Den sjældne skrivemåde *ch* rettes i *Patrarcher* > *-k-* 145.

10.1) Trykket retter konsekvent *ey*, *øy* > *ej*, *øj*; også ms. har en del steder *ej* for *ey*, men det er ofte vanskeligt at afgøre, hvad der står. Ved anvendelsen af større skrift har trykket *ei*: *Speil* ~ *Feil* 290.8.6.8. — *Jeg* rettes til *Jeg*.

10.2) Nogle få tilfælde med *f* for *v* normaliseres i *P*: *nofne* 142 147. I digtene er *f* hyppigere end i ms.: *Lifs* 286.1.3 288.3.3 ofl. *Løfsat* 352.2.12 *Stefne* 290.1.7 *Lifsaltigste* 288.1.8, jf. *Strof* ~ *gav* 317.1; spec. i ordet *Lof* (= pris), *Lofsang* 302.4.8 345.2.6 (6 exx. noteret mod *lav* 293.3.11, jf. *Lov* både i ms og tryk s. 130.10). Derimod rettes den karakteristiske Brorson-form *livligste* > *lifligste* 140, jf. 287.1.4 314.1.2.

12) Trykket fjerner stumt *d* i *gandske*, *ald*, *hand*, *kand*, *mand* (pron.) samt i de usædvanlige former *forvendte* 173 *indtet* 142 *hendted* 295.2.5; det indsætter etymologisk *d* i *mit* i 141 (s. 186 har også ms. *midt*); derimod har digtene normalt *mit*, fx. 284.2.4 302.3.7; i 285.2 har ms. først *saasant* (= tryk), i gentagelsen *sa sandt*; trykket bevarer skrivemåder som *got*, *høvt* 157 ofl.

13) *hovet*, *maanet* rettes til *Hoved*, *Maaned* 132 155 ofl. (men *fremmet* 349.1.4).

14) Ændringer af genusformer er sjældne: *port* (> *vor*) .. *menniske* 142 i *vor* (> *vort*) *stødt* 163. — *ingen Raad* > *intel Raad* 295.1.9.

15.1) *Engler*, *Dievler*, *Discipler* erstattes ofte af former med *-e* (men *Engle* > *Engler* 173 *Disciple* > *-er* 154; *Engle* 288.2.4 ofl.; *Apostlerne* 130). *Taare* > *Taarer* 159 (jf. ofl. s. 453). Den latinske form *J Mariæ* afløses af *Mariæ* 140; jf. genitiv *Magdalenæ* > *Magdalene* 130.

15.2) Verbers (og participiers) flertalsform gennemføres i trykket mere konsekvent end i ms.; dog ikke i modalverberne (155 169 ofl.) og ikke altid ved *har* (142). Jf. dog *døe vi* > *døer vi* 159 samt (i begge kilder): *vil vi være vis i* 155. Den hyperkorrekte form *nogle* indføres i: *Vil vi dog hellere auste alting end nogen* (> *nogle*) *af vore Lemmer* 154. — *ingen Raad* > *intel Raad* 295.1.9.

16) De gamle genitiver på *-sens* er ikke så hyppige som i TrK; nogle bibelske udtryk med *ljosens* bevares i trykket (se s. 453), derimod rettes *Dødsens* 160 *Korsens* 153 (andre steder har ms. *korsets* se s. 453). I digtene finder vi *Lifsens* ... *Træe* 289.1.2, men ellers *Libets* 291.1.3 316.2.7 *Gravens* 346.3.10 *Dødens* (*Fyrste*) 297.2.6 ofl. *Syndens* 290.5.4 *Kjødets* 333.2.4. Det kan ikke afgøres, om disse former stammer fra digteren. — *Daabs* > *Daabes* 142.

17) 2. persons-former på *-(s)it* er ikke bemærket i prædikenen; kun få exx. i digtene, navnlig *est du* 290.7.4 (men *du vil, maæ smst.*), *blevst* 318.2.1.

19) Ændring af tempusformer er påfaldende sjælden; jeg har noteret normalisering af de særlige Brorson-former *vedste* > *vidste*